

Dosarul nr. 2ra-1553/21

Prima instanță: (Judecătoria Chișinău, sediul Centru) Z. Talpalaru
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan

DECIZIE

29 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Maria Ghervas
Victor Burduh
Mariana Pitic
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de către avocatul Lazari Constantin în interesele
lui Cristea Iurie,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Cristea Iurie
împotriva Societății cu Răspundere Limitată ”Mihaela SA” cu privire la încasarea
compensației pentru concediile de odihnă anuale nefolosite, încasarea prejudiciului
cauzat pentru neachitarea în termen a îndemnizației pentru concediile anuale
nefolosite, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică,
împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2021,

c o n s t a t ă :

La 17 iulie 2020, Cristea Iurie a depus cerere de chemare în judecată
împotriva SRL ”Mihaela SA” cu privire la încasarea compensației pentru
concediile de odihnă anuale nefolosite, încasarea prejudiciului cauzat pentru
neachitarea în termen a îndemnizației pentru concediile anuale nefolosite,
încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică.

În motivarea acțiunii, Cristea Iurie a menționat că în perioada 30 martie 2004
– 27 iulie 2017, a activat la SRL ”Mihaela SA” în calitate de contabil șef.

De asemenea, a invocat că în perioada 28 noiembrie 2016 – 27 iulie 2017, a
cumulat și funcția de manager transport rutier.

Însă, după ce a demisionat, nu i s-a achitat compensația pentru concediile de
odihnă anuale nefolosite.

Astfel, pentru perioada aprilie – iunie 2017, reieșind din salariul de funcție de 7 000 lei și deoarece a acumulat 308 zile calendaristice de concediu nefolosit, indemnizația pentru concediile nefolosite constituie suma de 71 077,16 lei.

În luna aprilie 2020, a expediat în adresa pârâtului cererea, prin care a solicitat achitarea compensației pentru concediile nefolosite, însă prin răspunsul din 27 mai 2020, cererea a fost respinsă.

Reclamantul Cristea Iurie a solicitat, inclusiv prin cererea de concretizare a cerințelor (f.d. 43-45 Vol. I), încasarea de la SRL "Mihaela SA" a compensației pentru concediile de odihnă anuale nefolosite în sumă de 71 077,16 lei, încasarea prejudiciului cauzat ca rezultat al reținerii plății pentru concediile anuale de odihnă nefolosite în sumă de 270 164,29 de lei, încasarea prejudiciului moral în mărime de 7 000 lei și încasarea cheltuielilor de asistență juridică.

La 04 ianuarie 2021, SRL "Mihaela SA" a invocat excepția de tardivitate în privința capătului de cerere privind achitarea indemnizației pentru concediile anuale nefolosite pentru anii 2007 – 2016 pe motivul expirării termenului de prescripție.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 ianuarie 2021, s-a respins cererea cu privire la ridicarea excepției de tardivitate (f.d. 63 Vol. I).

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 ianuarie 2021, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Cristea Iurie.

S-a încasat de la SRL "Mihaela SA" în beneficiul lui Cristea Iurie suma de 71 066,16 lei cu titlu de compensație pentru concediul anual de odihnă nefolosit, suma de 270 164,29 de lei cu titlu de prejudiciu (0,3%) pentru reținerea achitării compensației, suma de 1 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 3 500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, acțiunea a fost respinsă.

S-a încasat de la SRL "Mihaela SA" în beneficiul statului suma de 10 372,25 de lei cu titlu de taxă de stat.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2021, s-a admis apelul declarat de avocatul Macovei Tatiana în interesele SRL "Mihaela SA".

S-a casat integral încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 ianuarie 2021 și hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 21 ianuarie 2021 și s-a emis o nouă hotărâre, prin care:

S-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Cristea Iurie.

S-a încasat de la SRL "Mihaela SA" în beneficiul lui Cristea Iurie suma de 6 461,56 de lei cu titlu de compensație pentru concediul anual de odihnă nefolosit pentru anul 2017, suma de 3 489,24 de lei cu titlu de penalitate și suma de 4 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În partea rămasă, cerința privind compensarea concediilor de odihnă anuale nefolosite a fost respinsă ca fiind tardivă.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-a încasat de la SRL "Mihaela SA" în beneficiul statului suma de 298,52 de lei cu titlu de taxă de stat.

La 02 septembrie 2021, avocatul Lazari Constantin a declarat în interesele lui Cristea Iurie recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel, casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea în care a fost respinsă acțiunea. Totodată, a solicitat încasarea sumei de 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică în pentru întocmirea cererii de recurs.

Recurentul Cristea Iurie, în motivarea recursului a menționat că instanța de apel nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, precum și faptul că la examinarea cauzei, instanța de apel a interpretat eronat normele de drept material.

De asemenea, a specificat că reieșind din prevederile art. 119 alin. (1) și art. 355 din Codul muncii, dreptul salariatului la compensarea tuturor concediilor de odihnă apare din data emiterii ordinului de încetare a contractului individual de muncă (data concedierii).

Astfel, termenul de adresare în judecată urmează a fi calculat din 27 iulie 2017 – data concedierii, iar deoarece cererea de chemare în judecată a fost depusă la data de 17 iulie 2020, aceasta urmează a fi considerată ca depusă cu respectarea termenului de prescripție.

La fel, recurentul a invocat că cererea de concretizare depusă la 12 noiembrie 2020 nu se consideră modificare a acțiunii și nu reprezintă un nou capăt de cerere

Totodată, recurentul a reiterat că obiectul acțiunii îl constituie compensarea tuturor concediilor de odihnă anuale nefolosite (art. 119 din Codul muncii), dar nu îndemnizația pentru concediul anual (art. 117 din Codul muncii), astfel instanța de apel nu a stabilit corect obiectul acțiunii.

Or, compensarea bănească a concediului de odihnă nefolosit este permisă doar atunci când salariații nu mai au nici o posibilitate legală de a mai beneficia de acest drept și aceste circumstanțe se întrunesc doar la momentul încetării raporturilor de muncă dintre angajat și angajator (rezilierea contractului de muncă). Numai în acest caz, angajatorul este obligat să ofere angajatului o compensație bănească, care este unul asemănător cu cel al îndemnizației pentru concediu.

De asemenea, a relatat că art. 330 alin. (2) din Codul muncii prevede pentru fiecare zi de întârziere, din vina angajatorului, a plăților în folosul salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar 0,3 la sută din suma neplătită în termen.

Deci, această ”plată suplimentară” nu este nicidecum o ”penalitate” așa cum o prezintă angajatorul și instanța de apel.

La 16 septembrie 2021, instanța de recurs a expediat în adresa intimatului copia recursului, fiind recepționat de către SRL ”Mihaela SA” la data de 21 septembrie 2021, conforma avizului de recepție (f.d. 33 Vol. II).

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 06 iulie 2021.

Recursul a fost declarat la 02 septembrie 2021, respectiv se consideră depus în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 20 octombrie 2021, recursul declarate de către avocatul Lazari Constantin în interesele lui Cristea Iurie, a fost considerat admisibil.

La 27 octombrie 2021, SRL "Mihaela SA", prin intermediul avocatului Crețu Gheorghe, a depus referință la recursul declarat de Cristea Iurie, prin care a solicitat să fie respins ca neîntemeiat.

În conformitate cu art. 444 din Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Din materialele cauzei rezultă că Cristea Iurie a activat la SRL "Mihaela SA" în calitate de contabil-șef în perioada 30 martie 2004 – 27 iulie 2017, când a demisionat în temeiul art. 85 alin. (1) Codul muncii – desfacerea contractului individual de muncă din proprie inițiativă.

Înaintând prezenta cerere de chemare în judecată, Cristea Iurie a invocat că la încetarea relațiilor de muncă, nu i s-a achitat compensația pentru concediile de odihnă anuale nefolosite în sumă de 71 077,16 lei, solicitând totodată achitarea unui salariu (7 000 lei) cu titlu de prejudiciu moral.

Ulterior, prin cererea de concretizare a pretențiilor din 12 noiembrie 2020 (f.d. 37-42 Vol. I), Cristea Iurie a solicitat încasarea prejudiciului cauzat ca rezultat al reținerii plății pentru concediile anuale de odihnă nefolosite în sumă de 270 164,29 de lei.

Pe parcursul examinării cauzei, SRL "Mihaela SA" a invocat excepția de tardivitate în privința capătului de cerere privind achitarea îndemnizației pentru concediile anuale nefolosite pentru anii 2007 – 2016 pe motivul expirării termenului de prescripție.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 ianuarie 2021, s-a respins cererea cu privire la ridicarea excepției de tardivitate (f.d. 63 Vol. I).

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei parțiale a acțiunii și a încasat de la SRL "Mihaela SA" în

beneficiul lui Cristea Iurie suma de 71 066,16 lei cu titlu de compensație pentru concediile anuale de odihnă nefolosite, suma de 270 164,29 de lei cu titlu de prejudiciu (0,3%) pentru reținerea achitării compensației, suma de 1 000 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 3 500 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În rest, acțiunea a fost respinsă.

Judecând cauza în ordine de apel, instanța de apel a reținut că SRL "Mihaela SA" a invocat excepția de tardivitate în privința capătului de cerere privind achitarea indemnizației pentru concediile anuale nefolosite pentru anii 2007 – 2016 pe motivul expirării termenului de prescripție.

La caz, instanța de apel a reținut că reclamantul a demisionat la 27 iulie 2017, iar acțiunea a fost depusă la 17 iulie 2020, în interiorul termenului legal, însă plata indemnizației pentru concediul anual are caracter periodic, prin urmare a constatat omiterea termenului de prescripție extinctivă în privința capătului de cerere privind achitarea indemnizației pentru concediile anuale nefolosite pentru perioada 2007-2016.

Totodată, instanța de apel a stabilit că reclamantul nu a beneficiat de dreptul la concediu de odihnă anual pentru anul 2017, drept ce urmează a fi recunoscut și prin urmare a considerat necesar de a încasa de la SRL "Mihaela SA" în beneficiul lui Cristea Iurie compensația pentru concediile anuale nefolosite în sumă de 6 461,56 de lei numai pentru anul 2017.

La fel, instanța de apel a concluzionat că potrivit art. 268 lit. a) din Codul civil (în vigoare la momentul apariției raportului litigios), termenul special de prescripție extinctivă în acțiunile de încasare a penalității constituie 6 luni, respectiv, penalitatea de întârziere care urmează a fi încasată de la angajator în beneficiul lui Cristea Iurie constituie suma de 3 489,24 de lei ($6\,461,56 \text{ lei} \times 0,3\% \times 180 \text{ zile} = 3\,489,24 \text{ de lei}$).

De asemenea, instanța de apel a apreciat ca fiind nejustificată legal cerința privind repararea prejudiciului moral cauzat prin neachitarea la timp a compensației pentru concediile anuale nefolosite (penalității), în condițiile în care nu a fost făcută dovada existenței prejudiciului.

În partea ce ține de încasarea cheltuielilor de asistență juridică, instanța de apel a concluzionat că suma de 4 000 lei este o sumă reală, necesară și rezonabilă ca mărime, fiind făcută dovada suportării numai a acestora.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră soluția primei instanțe și a instanței de apel ca fiind rezultată din aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material, motiv din care actele judecătorești de dispoziție nu pot fi menținute ca fiind legale și întemeiate, temei prevăzut de art. 432 alin. (2) lit. c) din Codul de procedură civilă.

Colegiul reține că în perioada 30 martie 2004 – 27 iulie 2017, Cristea Iurie a activat la SRL "Mihaela SA" în calitate de contabil-șef.

La 27 iulie 2017, reclamantul a demisionat din funcție în temeiul art. 85 alin. (1) din Codul muncii.

Conform art. 85 alin. (3) din Codul muncii, salariatul are dreptul să înceteze lucrul, iar angajatorul este obligat să efectueze achitarea deplină a drepturilor

salariale ce i se cuvin salariatului și să-i elibereze documentele legate de activitatea acestuia în unitate.

Conform art. 112 alin. (1) din Codul muncii, dreptul la concediu de odihnă anual plătit este garantat pentru toți salariații.

Conform art. 115 alin. (6) din Codul muncii, concediul de odihnă anual se acordă salariatului în temeiul ordinului (dispoziției, deciziei, hotărârii) emis de angajator.

Conform art. 117 alin. (1) și (2) din Codul muncii, pentru perioada concediului de odihnă anual, salariatul beneficiază de o indemnizație de concediu care nu poate fi mai mică decât mărimea salariului mediu pentru perioada respectivă. Modul de calculare a indemnizației de concediu este stabilit de Guvern.

Conform art. 119 alin. (1) și (2) din Codul muncii, în caz de suspendare (art.76 lit. e) și m), art.77 lit. d) și e) și art. 78 alin.(1) lit. a) și d) sau încetare a contractului individual de muncă, salariatul are dreptul la compensarea tuturor concediilor de odihnă anuale nefolosite.

Concediile anuale nefolosite nu reprezintă o excepție – acestea se cumulează iar, ulterior, se compensează în corespundere cu legislația în vigoare.

Cumularea concediilor anuale determină existența unui alt aspect important – compensarea acestora, de care poate beneficia orice angajat care nu și-a utilizat numărul minim de zile din concediul plătit prevăzut de lege.

În baza unei cereri scrise, salariatul poate folosi concediul de odihnă anual pentru un an de muncă, cu suspendarea sau încetarea ulterioară a contractului individual de muncă, primind compensația pentru celelalte concedii nefolosite.

Deci, în caz de încetare a contractului individual de muncă, salariatul are dreptul la compensarea tuturor concediilor de odihnă anuale nefolosite, care este unica metodă și unica situație în care concediile neutilizate pot fi compensate prin remunerare bănească.

Prin prisma normelor de drept enunțate, Colegiul reține că salariatul are dreptul la compensarea tuturor concediilor de odihnă anuale nefolosite, prin urmare, dreptul salariatului la compensarea concediilor de odihnă nefolosite constituie o garanție legală, care nu poate fi limitat.

La caz, se constată că reclamantul nu a beneficiat de dreptul la concediile de odihnă anuale, or, la materialele cauzei lipsesc ordinele SRL ”Mihaela SA”, prin care a acordat lui Cristea Iurie concediile anuale de odihnă pe întreaga perioadă de activitate (2004-2017).

Deci, rezultă cu certitudine că, odată cu eliberarea lui Cristea Iurie la 27 iulie 2017 din funcția deținută, angajatorul nu a efectuat plata drepturilor salariale și anume nu a achitat compensația pentru concediile de odihnă anuale nefolosite.

Din răspunsul SRL ”Mihaela SA” la cererea prealabilă depusă de Cristea Iurie, rezultă că începând cu anul 2011, reclamantul nu a beneficiat de concedii anuale și nu i s-a achitat indemnizația pentru concediile nefolosite (f.d. 15 verso Vol. I).

Având în vedere cele menționate, instanța de recurs apreciază ca fiind neîntemeiată concluzia instanței de apel precum că plata indemnizației pentru

concediul anual are caracter periodic, aplicând astfel prescripție extinctivă în privința capătului de cerere privind achitarea îndemnizației pentru concediile anuale nefolosite pentru perioada solicitată.

Astfel, Colegiul consideră ca fiind întemeiată cerința reclamantului cu privire la încasarea compensației pentru concediile de odihnă anuale nefolosite.

Deci, la momentul eliberării, Cristea Iurie a acumulat 11 concedii nefolosite *28 de zile calendaristice, în total 308 zile de concedii nefolosite, iar suma pentru concediile anuale nefolosite constituie suma de 71 077,16 lei, reieșind din salariul de funcție lunar al reclamantului stabilit în sumă de 7 000 lei lunar (230,77 lei/zi).

Cu referire la pretenția lui Cristea Iurie privind încasarea penalității pentru neachitarea la timp a îndemnizației pentru concediile nefolosite, Colegiul reține următoarele.

Conform art. 330 alin. (2) din Codul muncii (în vigoare la momentul eliberării din funcție a lui Cristea Iurie - 27 iulie 2017), în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizației de concediu (art.117), a plăților în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăți (art.123, 124, 127, 139, 186, 227 lit. j), 228 alin.(8) etc.) convenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,1 la sută din suma neplătită în termen.

Conform art. 330 alin. (2) din Codul muncii (modificat prin Legea nr. 157 din 20 iulie 2017, în vigoare de la 18 august 2017), în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizației de concediu (art.117), a plăților în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăți (art.123, 124, 127, 139, 186, art. 225 alin.(8) etc.) convenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen.

Articolul menționat stabilește cazurile în care angajatorul este obligat să repare prejudiciul material provocat salariatului ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci și modalitatea de calculare a penalităților în caz de reținere a achitării plăților convenite salariatului.

Potrivit prevederilor art. 330 alin. (2) din Codul muncii, penalitatea ce rezultă din întârzierea achitării se va calcula din momentul de la care suma datorată a devenit certă, exigibilă și scadentă.

De asemenea, formularea unei cereri în condițiile art. 330 alin. (2) din Codul muncii, presupune existența vinei angajatorului, ca o condiție obligatorie prevăzută de lege pentru angajarea răspunderii angajatorului, o altă condiție fiind faptul ca cuantumul sumelor ce se cuvin salariatului la eliberare din serviciu să nu fie contestat, adică să exclusă litigiul cuantumului sumei ce urmează a fi achitată (art. 143 alin. (2) din Codul muncii).

După cum rezultă din materialele dosarului, pe parcursul examinării cauzei, de către SRL "Mihaela SA" nu au fost prezentate probe în sensul art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care să combată argumentele invocate de Cristea Iurie referitor la numărul de zile de concedii nefolosite și a sumei solicitate cu titlu de compensație pentru concediile nefolosite, or, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor.

Deci, consecințele prevederilor art. 330 alin. (2) din Codul muncii, conform cărui salariatului i se plătește suplimentar pentru fiecare zi de întârziere 0,1 (0,3) la sută din suma neplătită în termen, survin în cazul existenței vinei angajatorului ca o condiție obligatorie prevăzută de lege pentru angajarea răspunderii patrimoniale indicate.

Ca urmare, angajatorul care nu și-a executat obligațiile prevăzute de lege și de contractul individual de muncă este prezumat în culpă, fiind apărât (eliberat) de răspundere numai dacă dovedește că a fost împiedicat să execute prevederile contractului printr-o cauză care nu-i poate fi imputată.

Circumstanțele respective se vor constata în fiecare caz aparte, reieșind din probele prezentate.

Raportând norma citată la circumstanțele cauzei, instanța de recurs constată temeinicia pretenției lui Cristea Iurie cu privire la încasarea prejudiciului cauzat pentru neachitarea în termen a îndemnizației pentru concediile anuale nefolosite din contul SRL "Mihaela SA", or, în speță, tergiversarea și neachitarea în termen de către ultima a indemnizației pentru concediile de odihnă anuale nefolosite lui Cristea Iurie este un fapt imputabil exclusiv angajatorului.

În această ordine de idei, la caz se constată că SRL "Mihaela SA" având obligația probațiunii în judecată, nu a prezentat nici o probă care ar demonstra faptul că a întreprins toate măsurile necesare sau s-a aflat în imposibilitate de a achita la timp indemnizația pentru concediile anuale nefolosite lui Cristea Iurie, fapt care prezumă culpa angajatorului în neexecutarea în termen a obligației față de recurent și dreptul ultimului de a solicita încasarea prejudiciului cauzat pentru fiecare zi de întârziere.

Totodată la caz, Colegiul menționează că în referința depusă, SRL "Mihaela SA" a invocat omiterea de către Cristea Iurie a termenului de prescripție de 3 ani la înaintarea pretenției privind încasarea prejudiciului cauzat pentru neachitarea în termen a indemnizației pentru concediile anuale nefolosite.

La soluționarea acestei pretenții, instanța de recurs se va conduce de prevederile art. 355 alin. (1) lit. b) din Codul muncii, potrivit cărora cererea privind soluționarea litigiului individual de muncă se depune în instanța de judecată în termen de 3 ani de la data apariției dreptului respectiv al salariatului, în situația în care obiectul litigiului constă în plata unor drepturi salariale sau de altă natură, ce i se cuvin salariatului.

Raportând art. 355 alin. (1) lit. b) din Codul muncii la prevederile art. 119 alin. (1) din Codul muncii, instanța de recurs reține că termenul de 3 ani prevăzut de norma menționată, este aplicabil pentru depunerea în instanța de judecată a cererii privind soluționarea litigiului individual de muncă, dar nu și pentru prescrierea unor drepturi salariale.

La caz, art. 355 alin. (1) lit. b) din Codul muncii oferă angajatului termenul de 3 ani de la data apariției dreptului său care constă în plata unor drepturi salariale (în speță, compensarea concediilor de odihnă anuale nefolosite), care urmează a fi calculat din data următoare emiterii ordinului de concediere – 28 iulie 2017.

Astfel, cererea de chemare în judecată a fost depusă de Cristea Iurie la data de 17 iulie 2020, în interiorul termenului de prescripție, inclusiv și cererea de modificare a pretențiilor din 12 noiembrie 2020.

Prin urmare, instanța de recurs reține ca fiind întemeiată pretenția lui Cristea Iurie privind încasarea prejudiciului cauzat pentru neachitarea în termen a îndemnizației pentru concediile anuale nefolosite pe perioada 28 iulie 2017 (data concedierii) – 28 iulie 2020, reieșind din următorul calcul:

- pentru perioada 28 iulie 2017 – 17 august 2017 (21 zile de întârziere), penalitatea urmează a fi calculată reieșind din norma legală în vigoare în perioada respectivă, care prevedea plata suplimentară pentru fiecare zi de întârziere de 0,1% din suma neplătită în termen, ce constituie suma de 1 492,62 de lei;

- pentru perioada 18 august 2017 – 31 decembrie 2017 (136 de zile de întârziere), ce constituie suma de 28 999,49 de lei;

- pentru perioada 01 ianuarie 2018 – 31 decembrie 2018 (365 de zile de întârziere), ce constituie suma de 77 829,49 de lei;

- pentru perioada 01 ianuarie 2019 – 31 decembrie 2019 (365 de zile de întârziere), ce constituie suma de 77 829,49 de lei;

- pentru perioada 01 ianuarie 2020 – 28 iulie 2020 (210 zile), ce constituie suma de 44 778,61 de lei, în total 1 076 de zile, reieșind din norma legală în vigoare în perioada respectivă, care prevede plata suplimentară pentru fiecare zi de întârziere de 0,3% din suma neplătită în termen, ce constituie suma de 229 437,07 lei, iar în total suma de **230 929,69 de lei**, care urmează a fi încasată de la SRL "Mihaela SA" în beneficiul lui Cristea Iurie, cu calcularea și reținerea din aceste sume a plăților obligatorii la bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale, în conformitate cu prevederile Codului fiscal nr.1163-XIII din 24 aprilie 1997 și Legii nr.329 din 23 decembrie 2013.

La speță, Colegiul reține cauza Bița c. Moldovei (hotărârea din 25 septembrie 2007), în care Curtea a reiterat că hotărârile judecătorești pronunțate în favoarea reclamantilor nu au fost executate în întregime, anumite sume fiind reținute ca impozit pe venit. De asemenea, Curtea a constatat că hotărârile judecătorești pronunțate în favoarea reclamantilor nu au prevăzut însă astfel de rețineri, reclamantilor fiindu-le acordate aceste sume de bani fără a se face referire la vreun impozit.

Pornind la aceste constatări, este obligația instanței de a menționa în hotărâre ce plăți obligatorii urmează a fi reținute.

În același timp, reieșind din prevederile art. 329 din Codul muncii, angajatorul este obligat să repare integral prejudiciul material și cel moral cauzat salariatului în legătură cu îndeplinirea de către acesta a obligațiilor de muncă, în cazul discriminării salariatului la locul de muncă sau ca rezultat al privării ilegale de posibilitatea de a munci, dacă prezentul cod sau alte acte normative nu prevăd altfel.

Prejudiciul moral se repară în formă bănească sau într-o altă formă materială determinată de părți. Litigiile și conflictele apărute în legătură cu repararea

prejudiciului moral se soluționează de instanța de judecată, indiferent de mărimea prejudiciului material ce urmează a fi reparat.

Deci, caracterul ilicit al acțiunilor angajatorului rezultă din prevederile art. 329 din Codul muncii, iar celelalte elemente ale răspunderii juridice, cum ar fi vinovăția angajatorului, existența prejudiciului, legătura cauzală între faptă și prejudiciul etc., urmează a fi stabilite în fiecare caz în parte.

Privitor la existența unui prejudiciu moral, real cauzat, în cazurile când angajatorul încalcă drepturile salariatului, se reține că acesta, practic, este unul prezumat, fapt influențat de caracterul social pronunțat al relațiilor de muncă.

Cu referire la normele pre citate – art. 329 din Codul muncii în coroborare cu art. 2036-2037 din Codul civil (în vigoare din 01 martie 2019), instanța de recurs reține că suma de **1 000 lei** în scopul compensației prejudiciului moral este una rezonabilă și în raport cu suferințele cauzate lui Cristea Iurie pentru neachitarea în termen a îndemnizației pentru concediile anuale nefolosite.

Or, cuantumul prejudiciului moral pretins de către Cristea Iurie în sumă de 7 000 de lei, este vădit disproporțional și excesiv în raport cu criteriile stabilite la caz și principiul general al echității.

În același timp, în conformitate cu dispozițiile art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

Iar, în conformitate cu dispozițiile art. 96 alin. (1) din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile.

Din materialele cauzei rezultă că pe parcursul examinării cauzei, Cristea Iurie a fost reprezentat de avocatul Lazari Constantin în baza mandatului din 20 mai 2020 (f.d. 2 Vol. I), suportând cheltuieli de asistență juridică în sumă de 5 000 lei pentru instanța de fond (f.d. 7 Vol. I), 5 000 lei pentru instanța de apel (f.d. 197 Vol. I) și 5 000 lei pentru instanța de recurs (f.d. 27 Vol. II), care și urmează să fie încasate de la SRL "Mihaela SA" în beneficiul lui Cristea Iurie, fiind în măsură reale, necesare și rezonabile.

În conformitate cu art. 85 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, de taxă de stat pentru judecarea cauzelor civile se scutesc reclamanții în acțiunile de reintegrare în serviciu, de revendicare a sumelor de retribuire a muncii și în alte revendicări legate de raporturile de muncă.

În conformitate cu art. 98 alin. (1) din Codul civil, cheltuielile aferente judecării cauzei, suportate de instanța judecătorească, precum și taxa de stat, de a căror plată reclamantul a fost scutit, se încasează la buget de la pârât proporțional părții admise din acțiune dacă pârâtul nu este scutit de plata cheltuielilor de judecată.

Instanța de recurs consideră că urmează a fi încasată taxa de stat în bugetul statului din contul SRL "Mihaela SA" reieșind din pretențiile admise, care constituie suma de 9 060,20 de lei.

În conformitate cu art. 83 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat (art. 3 lit. e) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992), ce constituie suma de 100 lei.

Având în vedere cele menționate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de avocatul Lazari Constantin în interesele lui Cristea Iurie, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe și de a emite o nouă hotărâre, prin care a admite parțial cererea de chemare în judecată depusă de Cristea Iurie, cu încasarea de la SRL "Mihaela SA" în beneficiul lui Cristea Iurie a sumei de 71 077,16 lei cu titlu de compensație pentru concediile de odihnă anuale nefolosite, suma de 230 929,69 de lei cu titlu de prejudiciu cauzat pentru neachitarea în termen a îndemnizației pentru concediile anuale nefolosite, suma de 1 000 lei cu titlu prejudiciu moral și suma de 15 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică. De asemenea, urmează a fi încasată de la SRL "Mihaela SA" în beneficiul statului suma de 9 160,20 de lei cu titlu de taxă de stat. În rest, acțiunea urmează a fi respinsă.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de avocatul Lazari Constantin în interesele lui Cristea Iurie.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2021 și hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 21 ianuarie 2021, în cauza civilă la acțiunea depusă de Cristea Iurie împotriva Societății cu Răspundere Limitată "Mihaela SA" cu privire la încasarea compensației pentru concediile de odihnă anuale nefolosite, încasarea prejudiciului cauzat pentru neachitarea în termen a îndemnizației pentru concediile anuale nefolosite, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică și se emite o nouă hotărâre, prin care:

Se admite parțial acțiunea depusă de Cristea Iurie împotriva Societății cu Răspundere Limitată "Mihaela SA" cu privire la încasarea compensației pentru concediile de odihnă anuale nefolosite, încasarea prejudiciului cauzat pentru neachitarea în termen a îndemnizației pentru concediile anuale nefolosite, încasarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de asistență juridică.

Se încasează de la Societatea cu Răspundere Limitată "Mihaela SA" în beneficiul lui Cristea Iurie suma de 71 077,16 (șaptezeci și unu mii șaptezeci și șapte lei 16 bani) cu titlu de compensație pentru concediile de odihnă anuale nefolosite, suma de 230 929,69 (două sute treizeci mii nouă sute douăzeci și nouă lei, 69 bani), cu titlu de prejudiciu cauzat pentru neachitarea în termen a îndemnizației pentru concediile de odihnă anuale nefolosite și suma de 1 000 (una

mie lei) cu titlu de prejudiciu moral, cu calcularea și reținerea din aceste sume a plăților obligatorii la bugetul de stat și bugetul asigurărilor sociale.

Se încasează de la Societatea cu Răspundere Limitată "Mihaela SA" în beneficiul lui Cristea Iurie suma de 15 000 (cincisprezece mii lei) cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Se încasează de la Societatea cu Răspundere Limitată "Mihaela SA" în beneficiul statului suma de 9 160,20 (nouă mii una sută șaiszeci de lei, 20 de bani) cu titlu de taxă de stat.

În rest, acțiunea se respinge.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh

Mariana Pitic

Dumitru Mardari